

ZPŮSOB SBĚRU BRKO V OBCÍCH DLE KONCOVÉHO ZPŮSOBU VYUŽITÍ

Obec je povinna zajistit místa pro oddělené soustředování minimálně biologicky rozložitelných komunálních odpadů rostlinného původu, a to vždy s ohledem na konečné zpracování v zařízeních k tomu určených.

Místa k odkládání biologicky rozložitelných komunálních odpadů by měla být občanům zpřístupněna alespoň jeden den v týdnu.

1) Biologicky rozložitelné komunální odpady, pro které je obec povinna zajistit místa pro oddělené soustředování

Biologicky rozložitelné komunální odpady rostlinného původu, pro které je obec povinna zajistit místo nebo místa pro jejich oddělené soustředování lze rozlišit dle jejich charakteru, druhu a vlastností na 2 skupiny:

A) Odpady katalogového čísla 20 02 01 – Biologicky rozložitelný odpad (ze zahrad a parků)

- ✓ ovoce a zelenina ze zahrad
- ✓ květiny
- ✓ tráva, plevel, drny se zeminou
- ✓ košťály a celé rostliny, zbytky rostlin
- ✓ listí
- ✓ seno, sláma, štěpka
- ✓ popel ze spalování dřeva
- ✓ větve keřů i stromů

B) Odpady katalogového čísla 20 01 08 – Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven rostlinného původu (vytříděné kuchyňské odpady rostlinného původu, které nepřišly do kontaktu se surovinami živočišného původu)

- ✓ zbytky z kuchyní jako ovoce a zelenina, slupky (*)

Pozn: V případech sběru biologicky rozložitelných komunálních odpadů rostlinného původu (odpady ze zahrad, kuchyňské odpady rostlinného původu) lze připustit, že se může jednat o sběr dvou druhů odpadů katalogových čísel, 20 02 01 Biologicky rozložitelný odpad (ze zahrad) a 20 01 08 Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven (kuchyňské odpady rostlinného původu).

Biologicky rozložitelný komunální odpad rostlinného původu se zařadí pod to katalogové číslo odpadu, jehož poměrná část odpadu je v odděleném sběru zastoupena ve vyšší míře. V tomto případě, kdy většinový podíl zaujímají odpady ze zahrad, je vhodné, aby byl tento odpad zařazen pod katalogové číslo 20 02 01 Biologicky rozložitelný odpad. Takovéto soustředování nevyžaduje souhlas k upuštění od třídění, protože § 17 odst. 3 je vůči § 16 odst. 2 zákona o odpadech speciálním ustanovením. Za předpokladu, že obec umožní společné soustředování biologických odpadů rostlinného původu s biologickým odpadem živočišného původu (samozřejmě s ohledem na ochranu zdraví, životního prostředí a následný způsob využití - viz požadavky vyhlášky č. 321/2014 Sb.), tento odpad bude zařazen pod katalogové číslo 20 01 08

Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven (živočišného původu). Důvodem je zejména speciální nakládání s tímto druhem odpadu v zařízeních k tomu určených, a to s ohledem na ochranu veřejného zdraví a životního prostředí.

2) Biologicky rozložitelné komunální odpady, pro které není obec povinna zajistit místa pro oddělené soustředování

Pro biologicky rozložitelné komunální odpady **živočišného** původu není obec povinna zajistit místa pro jejich oddělené soustředování. Těmito odpady se rozumí odpady, které obsahují nebo přišly do kontaktu s biologicky rozložitelným odpadem živočišného původu z kuchyní a stravoven nebo s vedlejšími produkty živočišného původu.

Tyto odpady lze rozlišit dle jejich charakteru, druhu a vlastností na 3 skupiny:

A) Odpady katalogového čísla 20 01 08 – Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven živočišného původu (kuchyňské odpady rostlinného původu, které přišly do kontaktu se surovinami živočišného původu např. se syrovým masem, syrovými produkty rybolovu, syrovými vejci nebo syrovým mlékem)

- ✓ zbytky z kuchyní rostlinného původu, které obsahují suroviny živočišného původu (pokrmů z masa, z vajec a mléka)
- ✓ zbytky z kuchyní živočišného původu (tuk, maso, kůže, kosti, mléčné výrobky, vejčíčka včetně skořápek aj.)

B) Odpady katalogového čísla 20 01 25 – Jedlý olej a tuk

- ✓ zbytky z kuchyní jako oleje a rozpuštěné tuky

C) Odpady katalogového čísla 02 01 06 - Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku

- ✓ exkrementy zvířat, včetně podestýlky domácích zvířat

Obec dále není povinna zajistit místa pro oddělené soustředování určitých zbytků z kuchyní rostlinného původu, a to zejména z toho důvodu, že u těchto odpadů lze předpokládat zvýšenou kazivost a výskyt plísní a následně také nemusí být zpracovatelné v běžně dostupných povolených zařízeních.

- ✓ zbytky z kuchyní jako prošlé pečivo, těstoviny, knedlíky
- ✓ zbytky z kuchyní jako čajové sáčky a kávový odpad včetně filtrů

Rozdělení zařízení provozovaných dle zákona o odpadech (podle souhlasu pro provozovatele zařízení a vlastností přijímaných biologicky rozložitelných odpadů):

1) Biologicky rozložitelné komunální odpady, které je možné předávat do zařízení provozovaných dle § 14 odst. 1 zákona o odpadech

Do zařízení, které lze provozovat na základě souhlasu krajského úřadu a v souladu s provozním řádem ve smyslu § 14 odst. 1 zákona o odpadech je s ohledem na požadavky vyhlášky č. 321/2014 Sb., možné mimo jiné přijímat biologicky rozložitelné komunální odpady rostlinného původu z odděleného sběru obce. Pro účely vyhlášky č. 321/2014 Sb. mezi tyto odpady především patří: odpady ze zahrad a kuchyňské odpady rostlinného původu (*).

Za předpokladu, že koncové zařízení disponuje hygienizační jednotkou a následné zpracování bude podléhat požadavkům přímo použitelného nařízení o vedlejších produktech živočišného původu, je možné do těchto zařízení přijímat také biologicky rozložitelný odpad živočišného původu z kuchyní a stravoven z odděleného sběru v obcích.

Konkrétní druhy odpadů, které je možno odděleně shromažďovat a předávat k využití je vždy nutné projednat s provozovatelem zařízení, který bude odpady od obce odebírat. Odpady předávané do zařízení musí být povoleny krajským úřadem v rámci vydaného souhlasu k provozu zařízení.

V souladu s legislativou je možné v případě splnění výše uvedených podmínek v obcích odděleně soustřeďovat následující odpady:

CO PATŘÍ DO HNĚDÉ NÁDOBY

- následné zpracování v zařízení dle § 14 odst. 1 (zařízení bez hygienizační jednotky)
 - ✓ zbytky z kuchyní jako prošlé pečivo, těstoviny, knedlíky aj.
 - ✓ zbytky z kuchyní jako ovoce a zelenina, slupky (*)
 - ✓ zbytky z kuchyní jako čajové sáčky a kávový odpad včetně filtrů
 - ✓ ovoce a zelenina ze zahrad
 - ✓ květiny
 - ✓ tráva, plevel, drny se zeminou
 - ✓ košťály a celé rostliny, zbytky rostlin
 - ✓ listí
 - ✓ seno, sláma, štěpka
 - ✓ popel ze spalování dřeva
 - ✓ větve keřů i stromů

CO NEPATŘÍ DO HNĚDÉ NÁDOBY

X zbytky z kuchyní rostlinného původu, které obsahují suroviny živočišného původu (pokrmů z masa, z vajec a mléka)

X zbytky z kuchyní živočišného původu (tuk, maso, kůže kosti, mléčné výrobky, vajíčka včetně skořápek aj.)

- X zbytky z kuchyní jako oleje a rozpuštěné tuky
- X plasty, papír včetně novin a letáků, sklo, kovy, tetrapack, textil – PATŘÍ DO BAREVNÝCH KONTEJNERŮ
- X nebezpečné odpady (léky, barviva, saponáty, čisticí prostředky, minerální oleje, baterie)
- X stavební odpady
- X popel ze spalování uhlí
- X pleny a jiné hygienické potřeby
- X uhynulá zvířata
- X vlna
- X exkrementy zvířat, včetně podestýlky domácích zvířat

2) Biologicky rozložitelné komunální odpady, které je možné předávat do malých zařízení provozovaných dle § 33b zákona o odpadech

Malé zařízení zpracovává využitelné biologicky rozložitelné odpady pro jednu zakládku v množství nepřekračující 10 tun těchto odpadů; roční množství bioodpadů zpracovávaných malým zařízením nesmí přesáhnout 150 tun. Do malých zařízení, která lze provozovat na základě kladného vyjádření obce s rozšířenou působností ve smyslu § 79 odst. 4 písm. e) zákona o odpadech je s ohledem na požadavky vyhlášky č. 321/2014 Sb., možné mimo jiné přijímat také biologicky rozložitelné komunální odpady rostlinného původu z odděleného sběru z obce.

Pro účely vyhlášky č. 321/2014 Sb. mezi tyto odpady především patří: odpady ze zahrad, nikoliv kuchyňské odpady rostlinného původu v celém rozsahu odpovídajícímu možnému předávání těchto odpadů do zařízení provozovaného dle § 14 odst. 1 zákona o odpadech. Vzhledem k tomu, že mezi odpady ze zahrad je možné zařadit také odpady z ovoce a zeleniny ze zahrad, je možné v tomto rozsahu provést sběr také kuchyňských odpadů (*) s tím, že je vždy nutné při samotném zpracování těchto odpadů v malých zařízeních zabezpečit všechny požadavky stanovené dle př. č. 5. vyhlášky č. 341/2008 Sb. Dále je nutné splnit základní požadavky na zřízení malého zařízení k využívání odpadů dle př. č. 3 a splnit teplotní režimy při hygienizaci stanovené v tabulce č. 2. 1. př. č. 2 vyhlášky.

Pozn.: Dle př. č. 6 vyhlášky č. 341/2008 Sb. není nutné pro výstupy (kompost) z malého zařízení, které jsou využity k zakládání nebo k údržbě veřejné zeleně v obci, z jejichž katastrálního území bioodpady zpracovávané v malém zařízení pocházejí provádět hodnocení a kontrolu výstupů stanovených v př. č. 5 vyhlášky. Je však nutné splnit základní požadavky na zřízení malého zařízení k využívání odpadů dle př. č. 3 a splnit teplotní režimy při hygienizaci stanovené v tabulce č. 2. 1. př. č. 2 vyhlášky. Z tohoto důvodu je však nutné, aby i vstupem do těchto zařízení byly pouze odpady ze zahrad a veřejné zeleně z obce, z jejíhož katastrálního území tyto odpady pocházejí, nikoliv odpady z kuchyní, které se mohou stát dle nevhodného způsobu třídění určitým způsobem rizikové.

V souladu s legislativou je možné v případě splnění výše uvedených podmínek v obcích odděleně soustřeďovat následující odpady:

CO PATŘÍ DO HNĚDÉ NÁDOBY

- následné zpracování v zařízení dle § 33b zákona o odpadech
- ✓ zbytky z kuchyní pouze ovoce a zelenina, slupky (*),
- ✓ ovoce a zelenina ze zahrad
- ✓ květiny
- ✓ tráva, plevel, drny se zeminou
- ✓ košťály a celé rostliny, zbytky rostlin
- ✓ listí
- ✓ seno, sláma, štěpka
- ✓ popel ze spalování dřeva
- ✓ větve keřů i stromů

CO NEPATŘÍ DO HNĚDÉ NÁDOBY

- X zbytky z kuchyní rostlinného původu, které obsahují suroviny živočišného původu (pokrmů z masa, z vajec a mléka)
- X zbytky z kuchyní jako prošlé pečivo, těstoviny, knedlíky
- X zbytky z kuchyní jako čajové sáčky a kávový odpad včetně filtrů
- X zbytky z kuchyní živočišného původu (tuk, maso, kůže kosti, mléčné výrobky, vajíčka včetně skořápek aj.)
- X zbytky z kuchyní jako oleje a rozpuštěné tuky
- X plasty, papír včetně novin a letáků, sklo, kovy, tetrapack, textil – PATŘÍ DO BAREVNÝCH KONTEJNERŮ
- X nebezpečné odpady (léky, barviva, saponáty, čisticí prostředky, minerální oleje, baterie)
- X stavební odpady
- X popel ze spalování uhlí
- X pleny a jiné hygienické potřeby
- X uhynulá zvířata
- X vlna
- X exkrementy zvířat, včetně podestýlky domácích zvířat

3) Rostlinné zbytky z údržby zeleně a zahrad na území obce, které je možné zpracovávat v komunitní kompostárně dle § 10a zákona o odpadech

Komunitní kompostování (dle §10a zákona o odpadech) je systém sběru a shromažďování rostlinných zbytků z údržby zeleně a zahrad na území obce, jejich úprava a následné zpracování na zelený kompost.

Jedná se o proces kompostování, jehož řízení se provádí dle metodického postupu uvedeného na stránkách http://www.mzp.cz/cz/komunitni_obecni_kompostarna. Komunitní kompostování je určitý způsob předcházení vzniku odpadů, jehož systém a způsob využití zeleného kompostu obec stanoví obecně závaznou vyhláškou.

Produktem komunitního kompostování je výhradně zelený kompost, který může být využit k údržbě a obnově veřejné zeleně obce. Jiné využití zeleného kompostu je možné pouze za splnění registrace u ÚKZÚZ a splnit všechny požadavky vyplývající ze zákona o hnojivech a jeho prováděcích právních předpisů.

Každá komunitní kompostárna by měla mít určenu odpovědnou osobu, která zodpovídá zejména za:

1. správný průběh procesu kompostování, tedy správné surovinové skladby, správné vlhkosti a struktury kompostovaného materiálu
2. pořádek na komunitní kompostárně a v přilehlém okolí
3. správné využití zeleného kompostu

Dle vyhlášky č. 321/2014 Sb. je povinnost zajistit místa pro oddělené soustředování biologicky rozložitelného komunálního odpadu splněna také v případě, že obec má na svém území zavedený systém komunitního kompostování, do kterého je umožněno odevzdávat veškeré rostlinné zbytky z údržby zeleně a zahrad vznikající na území obce. To znamená, že pokud je v obci obecně závaznou vyhláškou vydanou v souladu s § 10a zákona o odpadech zaveden systém komunitního kompostování sběru nemusí obec zajišťovat oddělené shromažďování biologických odpadů (*) a povinnost vyplývající z vyhlášky č. 321/2014 Sb. je splněna. Je však nutné si uvědomit, že vzhledem k tomu, že zařízení se nezřizuje ve smyslu zákona o odpadech a není tedy zařízením pro nakládání s odpady, nejsou zde vyžadovány požadavky zákona o odpadech ani vyhlášky č. 341/2008 Sb. **Na základě tohoto není tedy možné s ohledem na rizika přijímat do komunitní kompostárny odpady z kuchyní, a to v žádném rozsahu stanoveném výše v textu.**

V souladu s legislativou je možné v případě splnění výše uvedených podmínek v obcích odděleně soustředovat následující rostlinné zbytky:

CO PATŘÍ DO HNĚDÉ NÁDOBY

- následné zpracování v zařízení komunitní kompostárny dle § 10a zákona o odpadech
 - ✓ ovoce a zelenina ze zahrad
 - ✓ květiny
 - ✓ tráva, plevel, drny se zeminou
 - ✓ košťály a celé rostliny, zbytky rostlin
 - ✓ listí
 - ✓ seno, sláma, štěpka
 - ✓ popel ze spalování dřeva
 - ✓ větve keřů i stromů

CO NEPATŘÍ DO HNĚDÉ NÁDOBY

X zbytky z kuchyní jako ovoce a zelenina, slupky (*),

X zbytky z kuchyní jako čajové sáčky a kávový odpad včetně filtrů

X zbytky z kuchyní jako prošlé pečivo, těstoviny, knedlíky aj.

X zbytky z kuchyní rostlinného původu, které obsahují suroviny živočišného původu (pokrmky z masa, z vajec a mléka)

X zbytky z kuchyní živočišného původu (tuk, maso, kůže kosti, mléčné výrobky, vajíčka včetně skořápek aj.)

- X zbytky z kuchyní jako oleje a rozpuštěné tuky
- X plasty, papír včetně novin a letáků, sklo, kovy, tetrapack, textil – PATŘÍ DO BAREVNÝCH KONTEJNERŮ
- X nebezpečné odpady (léky, barviva, saponáty, čisticí prostředky, minerální oleje, baterie)
- X stavební odpady
- X popel ze spalování uhlí
- X pleny a jiné hygienické potřeby
- X uhynulá zvířata
- X vlna
- X exkrementy zvířat, včetně podestýlky domácích zvířat

Př. č. 1: Přehled odpadů, které je možné předávat do jednotlivých zařízení k využívání biologicky rozložitelných odpadů, a to na základě požadavků zákona o odpadech a po dohodě s provozovatelem příslušného zařízení